

Prosopis (Naditec)

čeleď: Fabaceae

Roste v tropech a subtropích v podobě opadavého stromu, keře nebo polokeře. Povrch může být trnitý. Listy jsou 2x zpeřené, zpravidla s 1 - 2 páry primárních dílů. Květy jsou prakticky přisedlé, seskupené do kulovitých nebo válcovitých klasů, vlastní květy mají zvonkovitý 5tilaločný kalich, 5 korunních lístků a 10 tyčinek. Plodem jsou kožovité nepukavé zakřivené nebo spirálovité lusky.

Množí se semeny.

Prosopis abbreviata

synonyma: *Strombocarpa abbreviata*

oblasti: Argentina

Patří mezi endemity Argentiny.

Prosopis affinis

synonyma: *P. algarobilla*, *P. algarobilla* var. *nandubay*, *P. nandubey*

oblasti: Brazílie, Paraguay, Střední Argentina, Uruguay

Roste v Argentině, Brazílii, Paraguayi a Uruguayi.

Prosopis africana

synonyma: *Coulteria africana*, *P. lanceolata*, *P. oblonga*

oblasti: Burkina Faso

Plodem je lusk obsahující vejčitá lesklá hnědá semena.

Prosopis alba (Naditec bílý)

synonyma: *P. atacamensis*, *P. siliquastrum* var. *longisiliqua*

oblasti: Bolívie, Paraguay, Peru, Střední Argentina

Roste od Argentiny po Peru v podobě stromu. Dorůstá výšky 5 - 15m při průměru kmene do 1m. Větve jsou řídce trnité (trny dlouhé do 4cm). Listy mají řapíky délky do 8cm, jsou zpeřené, tvořené 25 - 50ti páry lístků s délkou do 1,7cm. Květenstvím je až 18cm hrozen. Plodem je žlutá tobolka délky 20 - 25cm a šířky 2cm obsahující hnědá semena délky 7mm.

Prosopis alpataco

synonyma: *P. alba* f. *fruticosa*, *P. juliflora* f. *fruticosa*, *P. stenoloba*

Prosopis argentina

oblasti: Argentina

Prosopis articulata

synonyma: Neltuma articulata, Neltuma pazensis, P. juliflora var. articulata, P. pazensis

Prosopis burkartii

Prosopis caldenia (Caldén)

synonyma: P. calden, P. dulcis

oblasti: Střední Argentina

Patří mezi endemity Argentiny. Roste v podobě stromu s deštníkovitou korunou. Listy jsou zpeřené, tmavězelené. Plodem je srpovitý dlouhý lusk nápadně tvarovaný podle semen ukrytých uvnitř.

Prosopis calingastana

Prosopis campestris

Prosopis castellanosii

Prosopis chilensis

synonyma: Acacia siliquastrum, Ceratonia chilensis, Mimosa siliquastrum, P. schinopoma, P. siliquastrum

oblasti: Argentina, Čile, Peru

Roste v Čile, Argentině a Peru v podobě keře až stromu. Dorůstá výšky několika m. Na větvích může být v paždí listů 1 - 2 trny s délkou do 5cm. Listy jsou zpeřené, primární díly mají 1 - 3 páry, lístky tvoří 16 - 25 párů, jsou podlouhlé až čárkovité, dlouhé 0,4 - 3,5cm, široké 2mm, tupé či přišpičatělé a rovné nebo srpovité. Květenstvím je zpravidla válcovitý klas a vlastní květy jsou dlouhé 3mm. Plodem je žlutý lusk délky 5 - 15cm a šířky 0,6 - 1,2cm.

Prosopis cineraria

synonyma: Adenantha aculeata, Mimosa cineraria, P. spicata, P. spicigera

oblasti: Afganistán, Indie, Indonésie, Írán, Jemen, Omán, Pákistán, Saudská Arábie

Roste v jihozápadní Asii a Indii v podobě stromu.

Prosopis denudans

Prosopis elata

synonyma: *P. campestris* var. *elata*

Prosopis farcta

synonyma: *Lagonychium farctum*, *Mimosa farcta*, *Mimosa stephaniana*

oblasti: Arizona, Írán

Prosopis ferox

Prosopis fiebrigii

Prosopis flexuosa

synonyma: *Acacia flexuosa*, *P. fruticosa*, *P. juliflora* f. *arborea*

oblasti: Střední Argentina

Roste v Argentině.

Prosopis glandulosa

synonyma: *Algarobia glandulosa*, *Neltuma constricta*, *Neltuma glandulosa*, *Neltuma neomexicana*, *P. chilensis* var. *glandulosa*, *P. juliflora* var. *constricta*, *P. juliflora* var. *glandulosa*, *P. odorata*

oblasti: Arizona, Havajské ostrovy, Írán, J Mexiko, JV Mexiko, Kalifornie, Kalifornský záliv, Kansas, Karibik, Kolorado, Louisiana, Missouri, Nevada, Nové Mexiko, Oklahoma, Střední Mexiko, SV Mexiko, Texas, Utah

Roste v USA a Mexiku v podobě keře nebo stromu. Dorůstá výšky do 10 (i 15)m s trny s délkou do 25cm. Listy jsou zpeřené, mají 1 (i 2) primární díly se 7 - 17ti páry lístků, vlastní lístky jsou čárkovité, mohou být špičaté, dlouhé 1,3 - 5cm a široké 2 - 5mm. Květenstvím je až 14cm hrozen s 4 - 11cm stopkou, vlastní květy mají max. 1mm stopky a korunní lístky délky 2,2 - 3,3mm. Plodem je žlutá nebo nafialovělá tobolka délky do 22cm, šířky 1,3cm a obsahuje semena délky 5,5mm a šířky 3mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. *glandulosa*
- var. *prostrata*
- var. *torreyana*

Prosopis glandulosa x velutina

oblasti: Západní Austrálie

Roste v Austrálii v podobě stromu. Dorůstá výšky do 6m. Větve mohou být řídce ochlupené. Listy mají osu délku 1 - 6,5cm, primární díly v 1 - 2 (i 3) párech, jsou dlouhé 4 - 10cm, vlastní lístky jsou v 9 - 19ti párech, jsou mírně kopinaté, špičaté, kožovité, dlouhé 0,7 - 2,2cm a široké 2 - 5,5mm. Květenstvím je hrozen délky 8 - 16cm. Plodem je mírně zakřivený žlutý narůžovofialovělý lusk délky 5 - 14cm a šířky 1cm.

Prosopis globosa

Prosopis hassleri

Prosopis humilis

Prosopis juliflora (Naditec jehnědokvětý)

synonyma: *Acacia cumanensis*, *Acacia juliflora*, *Acacia salinarum*, *Algarobia juliflora*, *Desmanthus salinarum*, *Mimosa juliflora*, *Mimosa piliflora*, *Mimosa salinarum*, *Neltuma bakeri*, *Neltuma juliflora*, *Neltuma occidenatlis*, *Neltuma occidentalis*, *Neltuma pallescens*, *P. bracteolata*, *P. cumanensis*, *P. domingensis*, *P. dulcis* var. *domingensis*, *P. vidaliana*

oblasti: Argentina, Austrálie, Čile, Ekvádor, Etiopie, Galapágy, Havajské ostrovy, Indie, Írán, J Afrika, Jamajka, Makaronésie, Nigérie, Peru, S Mexiko, Senegal, Somálsko, Srí Lanka, Súdán, Venezuela, Z Asie

Roste od Severní Ameriky po Čile a Argentinu v podobě opadavého širokého stromu a byl zavlečen i jinam po světě. Dorůstá výšky 5 - 12 (i 15)m při průměru kmene až 1,2m. Pod zemí vytváří hluboké kořeny (i 35m). Listy jsou zpeřené, v mládí ochlupené, dlouhé 7 - 20cm, řapíky jsou dlouhé 1 - 7,5cm, má 1 - 3 (i 4) páry primárních dílů s délkou 7 - 15cm a lístky tvoří 3 - 21 párů, mají čárkovitý tvar délky 1 - 5cm a konec může být hrotitý. Květenstvím je 5 - 15cm dlouhý a 1,5cm široký bílý až žlutý hustý klas, vlastní květy mají 1mm kalich a špičaté korunní lístky délky 2,5mm. Plodem je světlehnědý až bleděžlutý čárkovitý lusk délky 8 - 23 (i 30)cm a šířky 0,8 - 1,7cm. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. *horrida*/*P. horrida* - Peru; výška do 8m; trny dlouhé do 7,5cm; listy mají až 7cm řapíky, 10 - 15 párů lístků, vlastní lístky mírně vejčité a dlouhé 1,5cm; květenstvím je až 12cm hrozen; lusky hnědé, dlouhé do 24cm a široké 1,2cm

- var. *inermis* - Ekvádor; beztrnný; lístky jemně ochlupené

Vyhovuje mu teplo, sucho a písčité půda.

Množí se semeny (klíčivost mají až 10 let).

Prosopis koelziana

Prosopis kuntzei

synonyma: *P. barba-tigridis*, *P. casadensis*

oblasti: Argentina, Bolívie, Paraguay

Roste v Argentině, Bolívii a Paraguayi v podobě stromu. Dorůstá výšky 4 - 10m při průměru kmene 40 - 60cm. Listy jsou 2x zpeřené, vlastní lístky dlouhé 3 - 5mm. Květenstvím je hrozen délky 3 - 7cm, vlastní květy jsou nažloutlé a dlouhé 3mm. Plodem je 10 - 17cm lusk obsahující vejčitá semena délky 0,7 - 1cm a šířky 5 - 6mm.

Prosopis laevigata

synonyma: *Acacia laevigata*, *Algarobia dulcis*, *Mimosa laevigata*, *Mimosa rotundata*, *Neltuma attenuata*, *Neltuma laevigata*, *Neltuma michoacana*, *P. dulcis*

oblasti: Bolívie, Chiapas, Morelos, Oaxaca, Peru, Puebla, SZ Argentina, Tamaulipas, Texas

Roste v Mexiku, Bolívii, Peru a Argentině.

Prosopis nigra

synonyma: *P. algarobilla* var. *nigra*, *P. dulcis* var. *australis*

oblasti: Argentina, Paraguay

Roste v Argentině a Paraguayi.

Prosopis nuda

Prosopis pallida (Algarrobo)

synonyma: *Acacia pallida*, *Mimosa pallida*, *P. limensis*

oblasti: Ekvádor, Havajské ostrovy, Kolumbie, Kuba, Nový Jižní Wales, Peru, Portoriko, Queensland, S Andy

Roste v na pobřeží v Peru, Kolumbii a Ekvádoru v podobě keře nebo stromu. Dorůstá výšky 3 - 5 - 10m. Pod zemí vytváří bohatý kořenový systém sahající do hloubky až několik desítek metrů. Větve mohou být řídké ochlupené a mají 0,4 - 1,5cm párovité trny. Listy jsou zpeřené, primární osa má délku 1 - 5cm, primární díly mají (1 -) 2 - 4 páry s délkou 2 - 5cm, vlastní lístky mají 7 - 15 párů, jsou mírně vejčité, kožovité, ochlupené, dlouhé 0,2 - 1cm a široké 1,5 - 3mm. Květenstvím je žlutý hrozen délky 8 - 13cm s ochlupenými krátkými stopkami. Plodem je světležlutý až žlutohnědý nasládlý lusk délky 7 - 16cm a šířky 1cm.

Vyhovují mu suché písčité půdy, narušená místa, útesy, atp.

Prosopis palmeri

synonyma: *Sopropis palmeri*

Prosopis pubescens

synonyma: *P. emoryi*, *Strombocarpa odorata*, *Strombocarpa pubescens*

oblasti: Arizona, Chihuahua, Coahuila, Kalifornie, Kalifornský záliv, Nevada, Nové Mexiko, Sonora, Texas, Utah

Roste v USA a Mexiku v podobě keře nebo stromu. Dorůstá výšky do 7 - 10m. Trny jsou dlouhé do 8cm. Listy jsou zpeřené, mají 4 - 9 párů v primárním dílu, vlastní lístky jsou eliptické, špičaté, dlouhé do 1,2cm a široké 4mm. Květenstvím je bohatý klas délky 4 - 8cm a vlastní květy mají korunní lístky délky 2 - 2,5mm. Plodem je obvykle jemně ochlupený žlutý lusk délky do 5,5cm a šířky 6mm.

Prosopis pugionata

Prosopis reptans

synonyma: *P. abbreviata* var. *argentina*, *Strombocarpa reptans*

oblasti: Texas

Existuje vnitrodruhový taxon:

- var. *cinerascens*

Prosopis rojasiana

Prosopis rubriflora

Prosopis ruizlealii

Prosopis ruscifolia

Prosopis sericantha

Prosopis stephaniana

Prosopis strombulifera (Naditec závitkový)

synonyma: *Acacia strombulifera*, *Mimosa circinalis*, *Mimosa strombulifera*, *Spirolobium australe*, *Strombocarpa strombulifera*

oblasti: Argentina, Kalifornie

Pochází z Argentiny. Dorůstá výšky do 3m. Květenství je tvořené z úzkých žlutých květů s korunou o průměru 1,5cm. Plodem je lusk obsahující žlutá semena délky 5mm.

Prosopis tamarugo

oblasti: S Čile

Roste v Čile.

Prosopis tamaulipana

synonyma: *Neltuma palmeri*

Prosopis torquata

synonyma: *Acacia torquata*, *Mimosa torquata*, *P. adesmioides*, *Strombocarpa torquata*

Prosopis velutina

synonyma: *Neltuma velutina*, *P. chilensis* var. *velutina*, *P. juliflora* var. *velutina*

oblasti: Arizona, Chihuahua, Havajské ostrovy, J Afrika, Kalifornie, Nové Mexiko, Sonora, Střední Austrálie

Roste v USA a Mexiku v podobě stromu. Dorůstá výšky do 6 - 9 (i 15)m. Povrch je zpravidla ochlupený s párovitými trny o délce 0,8 - 4cm. Listy jsou šedozelené, zpeřené, dlouhé 7,5 - 15cm, primární dílky mají 1 - 2 páry délky 3,5 - 3,9cm, větveno je dlouhé 2,4 - 4,2cm, řapíky jsou dlouhé 0,9 - 4cm, vlastní lístky jsou v 11 - 21 párech, jsou mírně obkopinaté, kožovité, dlouhé 0,6 - 1,2cm a široké 2 - 4mm. Květenstvím je hrozen délky 5 - 11cm. Plodem je žlutý lusk délky 7 - 15 (i 18)cm.

Vyhovují mu pouštní křoviny u vodních toků.

Množí se semeny, která musí být skarifikována.

Prosopis vinalillo

Další informace:

<http://botany.cz/cs/prosopis-pallida/>

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=583>

<https://www.rostliny.net/>